

1869-11-19

Afsender
J. C. Jacobsen

Modtager
Carl Jacobsen

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
Burton-on-Trent, Regensburg

Emneord:
Carlsberg, Industriel arkæologi,
bryggeriindretning,
bryggeriteknologi

Dokumentindhold

Om indretningen af Mellembryggeriet. Om eksport af øl til England.
Opfordring til Carl om at udvikle sine sprogkunderskaber i engelsk.

Transskription

Fredag Aften d 19 Novbr
69

Kjære Carl!

Dit Brev, som jeg modtog idag, traf mig ved Tegnebordet, hvor jeg var ifærd med at overveie en forandret Beliggenhed af de enkelte Dele, som Du vil see af hoslagte Afrids.-

Forinden jeg gaaer over til at forklare dette, maa jeg sige, at jeg havde faaet nogen Tvivl om man dog ikke burde forsøge den engelske Opstilling i mange Etager, skjøndt jeg endnu stadigt frygter for, at det ikke vil passe til vort Klima, især for et lille Værk og navnlig dersom min Formodning bekræftes, at der ikke bliver en saadan Overflødhed af Brøndvand, som der udfordres til Afkøling i Refrigerators og Attemperators, saa at Du maa benytte lissvand, der er for dyrt til at spilde noget af Kulden ved at pumpe det op paa Lofterne. Vi maa derfor være belavede paa, at hele Gjæringen maa forlægges til heelt eller halvt underjordiske Kjeldere.- Denne Betragtning Betragtning har ledet mig til at forsøge at lægge Gjæringsstuen og dens eventuelle Forlængelse mod Vest nærmest over mod Carlsbergs Grændse, hvor Terrainet

hæver sig til + 5 à 6 Alen og saaledes tillader at gjøre Stuen til en Kjelder paa den ene søndre Side og Vestenden.- En anden Betragtning var det altfor stærke Fald af Veien langs Carlsbergs Grændse, og den stærke Opfyldning, som endda maatte foretages i det sydostlige Hjørne, hvor Vandafløbet netop skal være.- Jeg har derfor tænkt at lægge Kjøreveien fra den øvre til den nedre Gaardsplads neden om det nu tegnede Malthuus, hvorved Faldet bliver fordeelt paa en længere Strækning.- At sænke hele den øvre Deel af Terrainet til -5 eller 6 Alen, kan jeg paa ingen Maade tilraade, da det ville være altfor misligt at afskjære sig fra Carlsberg Veien og det gik heller ikke an, at lægge Jorden paa den ene Side af Bygningen 9-10 Alen høiere end paa den anden.-Som Du vil see af Afridset, har jeg tænkt i det første Anlæg at undlade den dybe Kjelder i -10, men dermed at gjøre

Kjeldere i -5 saameget længere, 40 Alen, at den i Forbindelse med en Deel af Stuen, der tildeels dækkes af Jord, og med Kjelderen under Malthuset vil kunne rumme

det egentlige Lagerøl, 3000 Tdr aarlig, i 6 Maaneder og Table Beer, c 4000 Tdr aarlig i 6-8 Uger samt det friske Øl, der paa Kjøbenhavns Viis sælges strax.- Den østlige Ende af denne Gjæringsstue troer jeg bedst kunde benyttes til Contoir og Værelser. Derfor har jeg tegnet den 6 Alen høj, som ogsaa for at Racking Squares, 2 Stg, kunde anbringes høit, lige under Loftet, som paa dette Sted kan være aabnet ved Nedgang fra oven. Rummet derover har jeg kun gjort 5 Alen høit, hvilket er tilstrækkeligt naar man sætter Fermenting, Cleaning Squares og Underlag til Unions lige høit, d.e. paa Gulvet, og med en Rotationspumpe fører Øllet fra Fermenting til Cleansing eller Unions.- Med disse Pumper pidskes Øllet jo aldeles ikke og Øllet løber ganske roligt i en stadig Strøm igjennem dem. Paa dette Tidspunct kan jeg heller ikke troe, at Pumpning overhovedet kan skade, da man jo i Burton rører Øl og Skum og Bundfald sammen, naar det løber paa Unions.- I alt Fald kunde man gjøre som jeg har foreslaaet ved Rackings og sætte Fermenting Vessels op til Loftet med Indgang

fra oven.- Dette Cleansing Rum er større end det i lang Tid vil behøves og jeg havde ogsaa høist tegnet det kun af samme Størrelse som Svalehuset, 24 x 24 Alen indvendig, men saa skulde Endevæggen hvile paa Søilerne i Kjelderen og Stuen. Ogsaa synes jeg, at det i architectonisk Henseende kunde gjøre en god Virkning, at der bliver en Platform (Muurloft paa Jernbjelker) paa hver Side af Svalehuset. Det er en stor Fordeel ved denne Construction, at man intet Tag behøver, naar man ikke har Brug for Tagrummet, naar man senere vil forhøie Bygningen.-

Svalehuset er saa let, at det godt kan hvile paa Søiler og Dragere underneden.- Dette er ogsaa betydeligt større end fortiden behøves og man kunde godt gjøre det smallere og Platformene til begge Sider større, dersom der derved ikke opstod Kroge ned mod Bryggerigavlen, hvor Snee vilde ophobe sig meget slem.- Som jeg sidst sagde, tænker jeg stedse paa den mulige Udvidelse, hvilken jeg mener kan skee saaledes, at Svalehuset udvidess. 5ll over Platformene og at disse ligeledes rykke frem til begge Sider.- Under Forlængelsen mod Øst, maa der strax begyndes med dobbelte Kjeldere, ellers vil der ikke blive Plads nok til Stores.- Malthuset kan

forlænges mod Vest til en total Længde af 90 Alen og naar den 4de Etage maatte tages i Brug til Maltning, kan den vestlige Ende afdeles til Byg-magazin i alle Etager og et tilsvarende Stykke sættes til Malthuset mod Øst.

Alt hvad jeg her har fremsat, er kun Ideer til din nærmere Overveielse. Det er godt, at der er Tid til at vende og dreie Planen paa alle Maader, desto sikkrere er man paa, at man ikke bagefter kommer til at sige: "det var dog ærgerligt, at dét ikke faldt mig ind" x) det maa saaledes endnu engang overveies, om man ikke bør lægge dobbelte Kjeldere overalt for det Tilfælde at Gjæringen maa forgaae i den øverste Kjelder. Hvadenten Du nu synes om denne Plan eller Du foretrækker den ældre, kan Du jo godt optegne Fermenting, Cleansing, Unions og Rackings Størrelse og indbyrdes Beliggenhed, hvorved jeg vil gjøre opmærksom paa, at det vel er nødvendigt, at det er eet System af Unions til hver Dags Brygning med sin egen Skumkasse,

[På langs] Det maa saaledes endnu engang overveies, om man ikke bør lægge dobbelte Kjældere overalt for det Tilfælde at Gjæringen maa foregaae i den øverste Kjelder.

altsaa til hver 6 à 7 Casks à 4 Tdr. Ligeledes kan Du Beregne Pladsen og Opstillingen af Fade større Fade paa 10-20 Tdr og Porterfade og Heeltønder i Stores.- Det Store Rum jeg har tegnet, bliver maaske knebent nok til 3000 Tdr Malt.- Først naar Brønden er gravet og muret og boret og har givet rigelig Vand, kunne vi for Alvor tage fat paa Arbejdsplanen.- Leergraven er nu ryddet og en stor Bunke af overhængende Jord, som truede med at styrte ned deri, er trillet afveien. Paa Mandag begynder Gravningen af Brønden.

Jeg maa dog ikke glemme at fortælle Dig, at der atter er kommen Ordre fra Mr. Russel i Edinburgh paa 20 Tdr Øl, "accurat" af samme Slags som sidst" Det synes saaledes, at det baierske Øl dog finder nogle Liebhavere i England, naar det er godt aflagret. Jeg vil derfor i næste Maaned brygge et meget større Parti til den forventede Export i næste aar.- Skjøndt det kun er Bagateller, hvad jeg har exporteret, morer det mig dog overordentligt selv, at gjøre en lille Begyndelse til Realisationen af min Ungdoms Drøm: at concurrere med Englænderne. Den fuldstændige Realisation venter jeg af Dig.
Lev vel ! Din Jacobsen

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

[På langs] Venlig hilsen til Louis Hatt.

IV

Jeg har nu faaet en større Maskine paa c 4 Hestes Kraft opsat i Svalehuset og nu gaae Vingerne -med 4 Blade- med fuld Fart, 150-160, og svale ypperligt, naar Luften ikke svaler nok. Spiral-Refrigeratoren er ypperlig og kræver mindre Iis end de gl Svalekar.- Rensemaskinen i Kornmagazinet gjør ogsaa god Tjeneste. Det Eneste, som ikke endnu er i tilfredsstillende Orden, er Blæseapparatet med heed Luft til at smelte Begen i Fadene istedetfor at antænde det. Jeg begynder attvivle paa, at dette Apparat vil kunne blive practisk brugbart

Fra din Moder skal jeg hilse Dig. Hun har heller ikke Tid til at skrive idag, da hun har havt Adskilligt at besørge i Kjøbenhavn. Hun fornøier sig, ligesom jeg, over at Du i Burton fører saa behageligt et Liv.- Jeg haaber at dette skal bidrage til at Du udvikler din Færdighed i det Engelske, uagtet Du nu har din franske Ven hos Dig.- Forsøm ikke at søge Omgang med de engelske Bryggere, Managers.- Faaer jeg de forskjellige Sorter Øl fra Bass paa Foustg eller paa Flasker? - Youngers Ale smager mig ikke; det er for bittert og har ingen fiin Smag, som mit "engelske" Øl.

19/69
11

C.M.

2^{er} Jævn Carl!

Sunday Aftern p 19 Noobr
69.

Dit Erns, faer jeg maatte idag, troef mig med
+ Aquabreddet, Jævn jeg naar ifaerd med at over-
mine en forandret betyngelse af de enkelte
dels, faer der nu faa af forlagte Afstand. -
Særligst jeg gaar anes til at faa dem dth.
maa jeg sig, at jeg faar faaet mig en
en man dog ikke kunde forstaa den engelske
Opstilling: mange flays, sig endt jeg end en
bedigt siges for, at det ikke mit gamle til med
Elinea, ifor faa et lille Raad og manlig desfor
en Samværdig betragter, at der ikke bliver
en faa den Omstændighed af Coindant, faer
der udfærdes til Afhjælp: Refrigerators og
Attemperators, faa at der maa benytte sig med,
der nu for sig til at sigde noget af Tildren
med at pæne det og yde Loftrone. Ni maa
desfor naar betænde yde, at Jule Gjerning
maa forlægges til Jule eller Jule i enderjante
Tildren. - I den betragting for lidt mig
til at forstaa at lægge Gjerningstuen og
den romantiske Tildren med det maa med
ans med Carlsbergs Gjerning, Jævn Erns

Jeg har sigt til + 5 à 6 Alen og faaldet tillader
at gjøre Næm til en ^{Pænder} Gjælden paa den ^{anden} Pænder
og Næmuden. - for anden Betragtning var det
alligevel stærkt Tald af Næm laugt Carlsbergs
Gælden, og den stærke Opfordring, som endte med
faantagen: det lydfølelige Gjælden, som Næm afsted
erstatte sig selv. - jeg har derfor laugt at lægge
Gjælden paa den anden til den anden Gælden
glad ved den ene det i den anden Mæltning, som
med Taldet bliver faantaget paa en laugende Næm
ning. - At faalte Jala den anden del af
Carlsbergs til + 5 eller 6 Alen, som jeg har
ingen Næm tilnaade, da det vilde være alligevel
enkligt at aflyse sig fra Carlsbergs Næm og
det gik Jella til an, at lægge Jella paa den
ene Pænder af Gjælden 9 - 10 Alen Jella end
paa den anden. -

Om den mit fra af Afrikan, som jeg laugt:
det første Auktions at indlade den dybe Gjælden:
+ 10, som dronnet at gjøre Gjælden: + 5 faantaget
laugende, 40 Alen, at den: i forbindelse med en
del af Næm, der bliver Taldet af Jella, og
med Gjælden ender Mæltning med den anden

Et egentligt Lageret, 3000 ^{aarlig} Eder, i 6 Maanedes
og Table Beer, i 4000 Eder aarlig i 6-8 Ugers
faar det færdig fl., der gaa 5 Jæberfaar det
selvst forag. - Den østlige færd af denne
Gjæringsblær bræer jeg best kunde længst til
Lærdain, og Hæretas. Derfor gav jeg Laget den
6 Alen Jær, som ogsaa gav at Ræking Squares
2. Hg, kunde ælveringer færd, lige i endes Loftet.
som gav det det den mere aalst, end Hædgang
for anen. - Ræmmet den anen gav jeg den
gjærd 5 Alen Jær, færdet at det færdet uen
man færdet Fermenting, Cleansing Squares og
Kudrolag til Unions lige Jær, d. a. par Gærdet,
og end at Kærdingænger færd fllet for Fermenting
til Cleansing eller Unions. - Det det færdet
pidde fllet jo alderat det og fllet lækas gærdet
værdig; an færdig Hærdin igjærdet den. For
detta Tidspænt gav jeg færdet det den, at færding
anærdet den færd, da man jo i Bærdet ¹⁾
fl og Hærd og Gærdfeld færdet, uenat det lækas
gav Unions. - Hærd det lækas man gjærd
som jeg gav færdet end Ræking og færdet
Fermenting Værdet og til Loftet end Hædgang

for anse. - Dette Cleanings Act er stann
and det i lang Tid vil bestaa og jeg fandt
eg saa faaest muligt det af saerlige Skanselse
saa Amalafusat, 24 x 24 Alen indraadet, men
saa stillet fudemaggen smilt per Paalene, ^{og} Guldene
Ogsaa fik jeg, at det i anseitumit farsende
tunde gjaer en god Vindning, at det bliver en
flakfarn (Munroft per Jambjellus) per Jans
Tids af Amalafusat. Det er en flak Tordal
and Duns Lant Minister, at man indet Cay
bestaa, naar man ikke Jans Coug for
Cagomurat og at man ikke bestaa at udbing
et Cagomurat, naar man faar en mit forfar
Liggingen. - Amalafusat er saa let, at det
gode Jans smilt per Paalene og Dragan indra
under. - Dette er ogsaa betydeligt stann
and fastiden bestaa og man tunde godt gjaer
et fuallens og flakfarnous det begge Tids
stann, danfaer det ikke stann afsted Drage ind
med Conjurarigalew, Jans Duns mildt og fars
sig meget stann. - Jans jeg fik fars, danfaer
jeg stann per den ualege Udbredt, smilt jeg
meget Jans per stann, at Amalafusat indra

II 19/11 69
 Plakfarerum og at disse legedes i alle
 fraa det begge Indes. - Under Tænkning
 med Iff., naar der du skal begynde med
 dobbelte Sjeldene, allest ad den ^{til} flad
 med det Stoves. - Malffurat kan forbereds
 med Høst det en lokal Længde af 90 Alen
 og naar der 4^{de} flage maatte laget i Læng
 det Malting, kan den mælkige Leds afledes
 det Løjmagasin i alle flages og at det maaske
 siges fulde det Malffurat med Iff.

Alt hvad jeg for for fremfat, er den
 den det den maaske Pannomials. Det
 er godt, at der er Tid det at maade og der
 flamm for alle Skader, deto pletterer
 man saa, at man ikke bagafte Lønnes det at
 sig; "At man dog angrobt, at det ikke faldt
 mig ind." D) Iadanden du en pjeve om den
 plan eller du fortrækket den alde, kan du jo
 gatte og laget. Fermenting, Cleansing, Unions
 og Markings Kærvelle og indbyrdes beliggende,
 Imaad jeg vil gøre aguerdham saa, at det med
 er uadmaadig, at det er et Sjæld af Unions det
 Læs det Løjmag ^{Læs} med sin egen Kærvelle.

At man forfædte under ingen anmærning, men ikke kan lægge holdt til Sjældene
 anmærning for at tilføje at Imaad man forger. Det om det Sjældene

Handwritten text in cursive script, likely a letter or document. The text is written on aged paper and includes several paragraphs. A vertical note on the left side reads: "Mandag 11. Juni 1854".

Handwritten text in cursive script, likely a letter or document. The text is written on aged paper and includes several paragraphs. A vertical note on the left side reads: "Mandag 11. Juni 1854".

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

IV 19/69
" "
Jeg har en faust, en pænslet Maskin som i 4.
Juster Kraft og Jet i Omkredset af en given Højde
- med 4 Blade - med fuld Takt, 150-160, og
som er gygget, med Luft og med alle dele.
Ogival - Løsningsløsningen er gygget og Løsnings
midler, det er de 4 Blade. - Løsningsløsningen
i Løsningsløsningen er gygget og Løsnings
løsningen, som den er i Løsningsløsningen. Dens
er Løsningsløsningen med fuld Takt det er Løsnings
løsningen. Løsningsløsningen er Løsningsløsningen. Jeg begynder
at Løsningsløsningen, at den Apparat med Løsningsløsningen
Løsningsløsningen Løsningsløsningen.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

G.M.
Laa dei Madur skal jeg sige dig. Min søn
Johannes er det det ad minn idag, da min søn
samt Adhæst at klatre i Rydenhauus. Min
favnæs sig, ligesom jeg, aner at du i Berthau
favnæs saa klatret at den. - Jeg tænker at
at du skal betragte det at du ender den
søndag i det fugalte, maglet du min søn den
frøden Han for dig. - Laad den at sige
Omgang med de enkelte krigere, Maaager, -
Laad jeg da sandhelligt Laad det for
Basi paa Sæsthy eller paa Laad? - Gængere
alle paa den minn den; det er det bekendt og for
ingen minn den, som med "æggede" det.